

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

ECONOMIA I EMPRESA

Coordinació: Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	ECONOMIA I EMPRESA
Codi	101804
Semestre d'impartició	Anual Avaluació Continuada
Caràcter	Troncal
Nombre de crèdits ECTS	9
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo
Horari de tutoria/lloc	Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo Dimarts de 14,30h a 16,30h., així com divendres de 11h a 14h. (Despatx 0.20. Edifici Facultat de Dret i Economia) María Isabel Juárez Rubio Divendres de 12h a 15 h. (Despatx 3.24. Edifici Facultat de Dret i Economia)
Departament/s	Economia Aplicada / Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	9 ECTS (25h/ECTS) 225 hores (40%) 90h presencials (60%) 135h treball autònom
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català (60%) Castellà (40%)
Grau/Màster	Grau en Dret
Distribució de crèdits	La part d'Economia suposa 6 crèdits La part d'Empresa suposa 3 crèdits.
Horari de tutoria/lloc	Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo Dimarts de 14,30h a 16,30h., així com divendres de 11h a 14h. (Despatx 0.20. Edifici Facultat de Dret i Economia) María Isabel Juárez Rubio Divendres de 12h a 15 h. (Despatx 3.24. Edifici Facultat de Dret i Economia)
Adreça electrònica professor/a (s/es)	rportal@econap.udl.cat mjuarez@aegern.udl.cat

Francesc Xavier Ruiz del Portal i Bravo (Part d'Economia)
María Isabel Juárez Rubio (Part d'Empresa)

Informació complementària de l'assignatura

Dins del Pla d'Estudis, l'assignatura es compon de dues parts clarament diferenciades: la corresponent a Economia i la corresponent a Empresa. La primera equival, quant a quantitat de temes i temps de dedicació, a les dues terceres parts del total, lo que, en termes de crèdits ECTS suposa 6 crèdits d'un total de 9. La mateixa proporcionalitat es manté a grans trets en el còmput total de la qualificació final, una vegada obtingut per l'alumne un mínim de puntuació que acrediti l'assimilació i coneixement dels continguts bàsics de cada part.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius

1. **Explicar els conceptes econòmics i comptables** (CB1, CES1, CEU1, CEU2).
1. **Utilitzar la informació econòmica, estadística i empresarial rellevant** (CB1, CB2, CES1, CES2).
1. **Utilitzar la terminologia tècnica pròpia del àmbit econòmic i empresarial** (CES1, CES2, CEU1, CEU2).
1. **Assolir uns coneixements bàsics sobre la informació financera facilitada per les empreses a partir dels comptes anuals** (CES2, CEU2).

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida

- Correcció en l'expressió oral i escrita

Objectius

- Utilitzar la terminologia tècnica pròpia de l'àmbit econòmic i empresarial

Competències transversals de la titulació

- Capacitat per al treball en equip (C. Interpersonal)

Objectius

- Utilitzar la informació econòmica, estadística i empresarial rellevant

- Capacitat d'anàlisi i síntesi (C. Instrumental)

Objectius

- Explicar els conceptes econòmics i contables
- Utilitzar la informació econòmica, estadística i empresarial rellevant

Continguts fonamentals de l'assignatura

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

1. El problema econòmic.

La ciència econòmica: economia positiva i normativa.

Microeconomia i macroeconomia.

2. Les macromagnituds econòmiques.

El PIB, la renda nacional, i la despesa nacional.

Els sectors econòmics. El sector públic.

3. Els sistemes econòmics al llarg de la història.

L'economia de mercat, i els sistema de planificació central.

Competència perfecta i fallades del mercat.

4. L'estabilització econòmica: atur i inflació.

Polítiques d'oferta i polítiques de demanda

La política fiscal expansiva i contractiva.

5. El diner i l'activitat econòmica.

El tipus d'interès i la oferta monetària.

Política monetària expansiva i restrictiva.

6. La banca i els mercats de capitals.

La creació del diner bancari.

La política financera.

7. Els béns públics.

Externalitats positives i negatives.

Béns mixtes i béns preferents.

8. La redistribució de la renda i la riquesa.

Criteris de justícia social.

Instrumentes de política redistributiva. Els límits de la redistribució.

9. El pressupost del sector públic.

Principis pressupostaris.

Estructura del pressupost. El cicle pressupostari.

10. El deute públic.

Classes de deute públic.

Lesfases del deute. Límits al dèficit i deute públics.

11. El federalisme fiscal.

El repartiment de les competències entre els nivells de govern.

El finançament de les hisendes sotcentrals.

12. Els principis de la imposició.

Classes d'ingressos públics.

Els costos de d'imposició.

13. La imposició sobre la riquesa.

L'impost sobre el patrimoni.

L'impost sobre les herències.

L'impost de transmissions patrimonials.

14. Els impostos sobre la renda: persones físiques i societats.

Subjectepassiu, base imposable i deute tributari.

Incentius fiscals a la inversió.

L'integració dels impostos de persones físiques i societats.

15. La imposició sobre les vendes i el consum.

Classes d'impostos sobre vendes.

L'impost sobre el valor afegit: subjecte passiu, base imposable i deute tributaria.

L'impost sobre consums específics.

16. Conceptes generals de l'empresa.

Concepte d'empresa.

Tipus d'empreses. Formes de propietat.

La comptabilitat com a llenguatge de l'activitat empresarial.

17. Introducció a la comptabilitat i a les finances.

La comunicació de la informació comptable. Els estats financers.

Usuaris de la informació comptable.

Regulació de la informació comptable. Pla General de Comptabilitat de 2008.

18. Estats financers (I): el balanç de situació.

El patrimoni empresarial.

Masses patrimonials i comptes.

El balanç. Concepte i estructura.

L'equilibri financer. Fons de maniobra.

19. Estats financers (II): el compte de pèrdues i guanys.

El compte de pèrdues i guanys. Concepte i estructura.

Concepte d'ingressos i de despeses. Concepte de cobrament i pagament.

Estructura i marges parcials del compte de resultats.

20. Estats financers (III): l'estat de fluxos d'efectiu i l'estat de canvis del patrimoni net.

Concepte i estructura de l'estat de fluxos d'efectiu.

Concepte i estructura de l'estat de canvis del patrimoni net.

21. Estats financers (IV): la memòria i altra informació rellevant.

La memòria: objectius i continguts.

Informe de gestió.

Informe d'auditoria.

22. Introducció a l'anàlisi dels estats financers.

Concepte i finalitat de l'anàlisi dels estats financers.

Mètodes per a l'anàlisi.

Eficiència i rendibilitat.

Solvència i liquiditat.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Metodologia

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
1	1. El problema econòmic	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 1	6
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		
2	2. Les macromagnituds econòmiques	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 2	6
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		
3	3. Competència perfecta i fallades del mercat	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 3	6
	Comentari article de premsa	Pràctica d'aula	1		
4	4. Estabilització econòmica: atur i inflació	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 4	6
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
5	5. El diner i l'activitat econòmica	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 5	6
	Comentari article de premsa	Pràctica d'aula	1		
6	6. La banca i els mercats de capitals	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 6	6
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		
7	7. Els béns públics	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 7	6
	Comentari article de premsa	Pràctica d'aula	1		
8	8. La redistribució de la renda i la riquesa	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 8 Preparació presentació a l'aula del tema 8	3 3
	Debat, tutoria	Pràctica d'aula	1		
9	Setmana d'avaluació	1er. Examen parcial (Prova escrita)	3		
10	9. El pressupost del sector públic	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 9 Preparació presentació a l'aula d'un dels temes 8 o 9	3 3
	Exposició oral d'un dels temes 8 i 9 per l'alumne a l'aula	Pràctica d'aula	2		

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
11	10. El deute públic	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 10 Preparació presentació a l'aula d'un dels temes 8, 9 o 10	3 3
	Exposició oral d'un dels temes 8, 9 i 10 per l'alumne a l'aula	Pràctica d'aula	2		
12	11. El federalisme fiscal	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 11 Preparació presentació a l'aula d'un dels temes 8, 9, 10 i 11	3 3
	Exposició oral d'un dels temes 8, 9, 10 i 11 per l'alumne a l'aula	Pràctica d'aula	2		
13	12. Els principis de la imposició	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 12 Realització d'un treball en grup	3 3
	Exposició oral d'un dels temes 8, 9, 10 i 11 per l'alumne a l'aula	Pràctica d'aula	2		
14	13. La imposició sobre la riquesa	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 13 Realització d'un treball en grup	3 3
	Presentació pels alumnes d'un treball en grup	Pràctica d'aula	1		

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
15	14. Els impostos sobre la renda: persones físiques i societats	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 14	3
				Realització d'un treball en grup	3
	Presentació pels alumnes d'un treball en grup.	Pràctica d'aula	1		
16	15. La imposició sobre les vendes i el consum	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 15	3
				Realització d'un treball en grup	3
	Presentació pels alumnes d'un treball en grup.	Pràctica d'aula	1		
17	Setmana d'avaluació	Presentació de treballs	3		
18	Setmana d'avaluació	2n.Parcial (Prova escrita)	3		
19	Setmana d'avaluació	Recuperació 1er. Parcial (Prova escrita) i presentació de treballs	3		
TOTALS (Economia)			60		90
2n Semestre					
1	16. Conceptes generals de l'empresa 17. Introducció a la comptabilitat i a les finances	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 16 i 17	6
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	1		

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
2	18. Estats financers (I): El balanç de situació	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 18	5
	Exercicis d'aplicació	Pràctica d'aula	1		
3	18. Estats financers (I): El balanç de situació	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 18	6
	Exercicis d'aplicació i problemes	Pràctica d'aula	1		
4	19. Estats financers (II): El compte de pèrdues i guanys	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 19	5
	Exercicis d'aplicació	Pràctica d'aula	1		
5	19. Estats financers (II): El compte de pèrdues i guanys	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 19	6
	Exercicis d'aplicació	Pràctica d'aula	1		
6	20. Estats financers (III): l'estat de fluxos d'efectiu i l'estat de canvis del patrimoni net	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 20	6
	Exercicis d'aplicació	Pràctica d'aula	1		
7	21. Estats financers (IV): La memòria	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 21	5
	Comentari, debat i tutoria	Pràctica d'aula	1		
8	22. Introducció a l'anàlisi dels estats financers	Lliçó magistral	2	Estudi individual de l'alumne del Tema 22	6
9	Setmana d'avaluació	Examen (Prova escrita)	3,5		

Dates (Setmanes)	Descripció	Activitat Presencial	HTP (2) (Hores)	Activitat treball autònom	HTNP (3) (Hores)
17-19	Setmana de recuperació	Recuperació examen (Prova escrita)	3,5		
TOTALS (Empresa)			30		45

(2) HTP = Hores de Treball Presencial

(3) HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

L'alumne pot seguir, alternativament, un d'aquests dos itineraris: Avaluació Continuada o Avaluació Final Única.

AVALUACIÓ CONTINUADA:

3 PROVES ESCRITES: Exàmens escrits desenvolupant temes del programa. Es faran al llarg del curs, amb una periodicitat mínima de 2 mesos. Representaran el 40% de la nota global, corresponent el 11% a cada un dels dos primers i el 18% al tercer. Dos tractaran sobre la part d'Economia (temes 1-15), i un sobre la part d'Empresa (temes 16-22). La primera i tercera d'aquestes Proves Escrites seran objecte de possible recuperació quan la nota obtinguda inicialment sigui inferior al 50% de la nota màxima potencial, es a dir, inferior a 5 sobre 10.

PROVES PRÀCTIQUES: Exercicis escrits sobre explicacions a classe, comentant articles de la premsa econòmica, texts recomanats, exercicis de comptabilitat, etc. Es realitzaran amb una periodicitat mínima de quinze dies. En total representaran el 25% de la nota final, corresponent un 13% a la part d'Economia (temes 1-15) i l'altra 12% a la part d'Empresa (temes 16-22). La qualificació obtinguda en aquest apartat no serà objecte de possible recuperació mitjançant qualsevol forma de prova alternativa.

EXPLICACIÓ D'UN TEMA DEL PROGRAMA A CLASSE: Prova oral desenvolupant el contingut d'un tema (dins dels temes 9, 10, 11 i 12 del programa) i contestant les preguntes que es formulin pel professor i la resta d'alumnes. Les intervencions es faran de forma successiva des del 17 de novembre fins al 16 de desembre. El valor d'aquesta prova serà d'un 20% de la nota final. La qualificació obtinguda en aquest apartat no serà objecte de possible recuperació mitjançant qualsevol forma de prova alternativa.

ELABORACIÓ I PRESENTACIÓ EN GRUP D'UN TREBALL SOBRE CERTES MATÈRIES DEL PROGRAMA: Les presentacions a classe i lliuraments dels treballs es faran de forma successiva, des del 13 fins al 27 de gener. El valor d'aquesta prova serà d'un 15% de la nota final. La qualificació obtinguda en aquest apartat no serà objecte de possible recuperació mitjançant qualsevol forma de prova alternativa.

En tot cas, la no presentació a cap de les 3 Proves Escrites, mes un nombre inferior a la tercera part de les Proves Pràctiques realitzades, implicarà la consideració com a "No Presentat" de l'alumne, als efectes de la qualificació final.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA:

En cas que un/a estudiant/a acrediti documentalment mitjançant CONTRACTE LABORAL A TEMPS COMPLET la seva impossibilitat per poder complir alguns dels requisits establerts per l'avaluació continuada podrà optar per la

realització d'una Prova Única de validació de competències i coneixements que es realitzarà en les setmanes assenyalades a aquests efectes en el calendari d'avaluació del Grau.

Aquesta Prova Única consistirà en tres preguntes de resposta obligatòria, cada una amb un valor d'un terç sobre la nota final resultant. Dues d'aquestes preguntes seran de caràcter teòric i versaran sobre continguts del programa d'Economia (temes 1-15), mentre que la tercera pregunta podrà, total o parcialment, tenir caràcter pràctic i versarà sobre continguts del programa d'Empresa (temes 16-22).

La retirada de la Prova Única durant els deu primers minuts de realització comportarà la consideració de l'alumne com a "No Presentat", als efectes de la qualificació final.

L'opció per l'avaluació alternativa s'haurà de realitzar AVANS DEL 30 D'OCTUBRE i, un cop feta, no es podrà variar.

Bibliografia i recursos d'informació

- ALVAREZ, F., CORONA, F., DIAZ, A.: Economía Pública: Una introducción. Barcelona; Ariel (Economía) 2007.
- MARTIN SIMÓN, J.L.: Principios de Economía. Madrid; Pearson Educación 2003.
- FUENTES QUINTANA, E. (1987): Hacienda Pública. Vol. I i II. Madrid: R. García Blanco.
- ALBI, E., GONZÁLEZ-PÁRAMO, J.M., ZUBIRI, I.(2000): Economía Pública I. Barcelona: Ariel.
- CARRASCO GALLEGO, A. i d'altres. Estados financieros, teoría y casos prácticos. Editorial Pirámide. 2009
- AMAT I SALAS, Oriol. Análisis de Balances. Accid - Ed. Profit. 2008.
- AMAT I SALAS, Oriol. Anàlisi integral d'empreses. Editorial Profit. 2008.
- OMEÑACA GARCÍA, J. (2008): Contabilidad General (11ª edición). Ediciones Deusto, Barcelona.